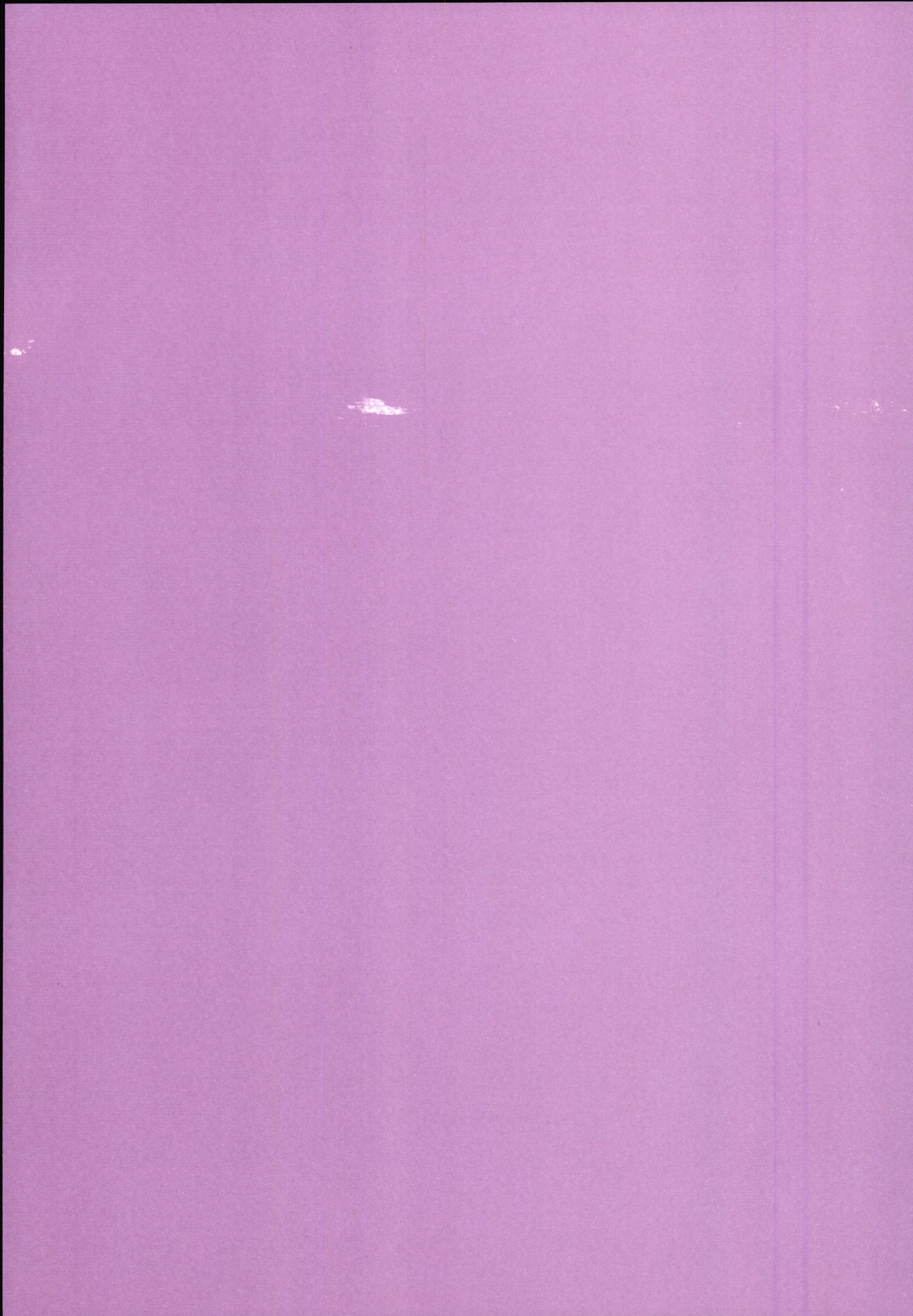

P e n s i o n s k y d d s c e n t r a l e n 1 9 9 8

I N N E H Å L L

3	Innehåll
4	Verkställande direktörens översikt
7	Styrelsens berättelse
9	Resultaträkning
10	Balansräkning
11	Noter till resultaträkningen
12	Noter till balansräkningen
13	Revisionsberättelse
14	Förvaltningsorganen
17	Ett arbetspensionssystem som fungerar
22	Pensionskyddscentralens organisation
22	Personalen
23	Arbetspensionspengarna i omlopp
24	Statistik över arbetspensionssystemet
26	Pensionsanstaltarnas verksamhet
27	Pensionskyddscentralens publikationer
29	Pensionsnämndens verksamhetsberättelse 1998
30	Medlemmarna i pensionsnämnden

Verkställande direktörens översikt

Matti Uimonen

Arbetspensionsskyddet år 1998

Vid årets slut utbetalades sammanlagt 1 086 000 arbetspensioner inom den privata sektorn. Beloppet av de utbetalade pensionerna uppgick till 35,0 miljarder mark. Det var 1,4 miljarder mark mera än året innan, vilket innebar en realökning på 2,9 procent.

Inom den offentliga sektorn var arbetspensionsutgiften 23,0 miljarder mark. I Finland betalades år 1998 sammanlagt 58,0 miljarder mark i arbetspensioner, dvs. 2,3 miljarder mer än året innan.

Den privata sektorns premieinkomst uppgick till 38,1 miljarder mark. Premieinkomsten ökade med 4,5 miljarder mark från året

innan. Centralkassan för arbetslöshetskassorna betalade 3,0 miljarder mark för arbetspensionstilläggen och staten betalade 2,4 miljarder mark till företagarpensionerna. Fonderna, dvs. ansvarsskulden, uppgick vid årets slut till 218 miljarder mark, vilket var ca 15 miljarder mark mer än året innan.

När man betraktar siffrorna ovan kan man lätt inbilla sig att det vad gäller pensionsfrågorna är frid på jorden och bland pensionärerna. Den offentliga debatten och speciellt tidningarnas insändarspalter förmedlar dock en helt annorlunda bild. Om man dramatiserar lite kan man säga att en så stor skara missnöjda pensio-

närer sällan om någonsin har setts i offentligheten.

Givetvis har riksdagsvalet våren 1999 gett upphov till debatt om pensionerna, och det ska det göra, utan förbehåll. Emellertid verkar det som om pensionärernas missnöje tydligt härrör från två betydelsefulla pensionspolitiska lösningar – det brutna indexet och de ändringar som gäller folkpensionens basdel.

Index är obestridligen en av de stora frågorna inom arbetspensionsskyddet. Om indexskydd saknas, eller även om det är beroende av prövning, kan pensionärerna hamna i en olidlig situation. På detta finns det övertygande exempel i dagens Europa och t.o.m. i Fin-

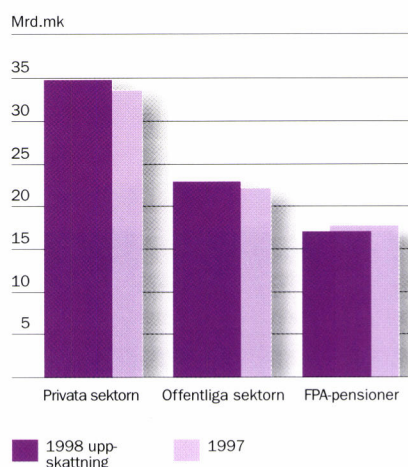
land under detta sekel. Å andra sidan kan en alltför effektiv indexbindning som knutits till lagen bli överdimensionerad med tanke på kostnaderna för pensionskyddet och förr eller senare leda till uppror bland den förvärvsaktiva generationen.

Ett gott, hållbart och skäligt indexskydd ligger någonstans mitt emellan. Arbetspensionerna knöts ursprungligen till löneindex. Den ideologiska grunden för detta kan gott försvaras. En pension som bestämts enligt lönen förändras enligt lönenivån också när den betalas ut. Valet av index påverkades också av att arbetspensionernas ursprungliga nivå var mycket anspråkslös. Därför ansågs ett dylikt – kanske rentav överbetonat – indexskydd vara berättigat.

På 1970-talet blev de problem som löneindexbindningen medförde allt synligare i fråga om pensionskyddet. Ett grundligt kommittéarbete ledde till att man beslöt att ta i bruk ett index som med åren fick heta APL-index. Denna ändring ledde till att såväl pensionerna som de tidigare årens förvärvsinkomster vid beviljandet av pension justerades med ett index som räknades så att den årliga förändringen av levnadskostnaderna respektive löneinkomsterna beaktades till hälften var.

Det nya indexsystemet infördes 1977. Övergången till det nya indexet var en så nyttig läxa för många indexdebattörer, att den är värd att återkallas i minnet. Det fanns

Pensionsutgiften

flera faktorer som låg bakom övergången till det nya indexsystemet, men en mycket central avsikt var att spara in på framtida pensionskostnader. Vad som emellertid skedde var att det nya blandindexet under sitt första år höjde pensionerna mer än det gamla löneindexet hade gjort. Reallönerna hade minskat året innan. I den offentliga debatten idag verkar inte heller någon komma ihåg att indexvapnet kan vara ett tveeggat svärd.

Vi övergick till det nya systemet med två index vid ingången av år 1996. I början av decenniet hade vår samhällsekonomi störtat i en depression av oskådade mått och de sociala utgifternas andel av nationalprodukten rusade i höjden och steg inom loppet av två år till sådana siffror som den enligt alla tidigare

beräkningar, som gjorts på fullt allvar och enligt bästa vetande, borde ha uppnått först på 2010-talet.

Det rådde kris och stor oro också för pensionssystemets framtid. Man måste finna lösningar som omedelbart skulle minska trycket på höjda pensionskostnader och dessutom på lång sikt avsevärt fördröja ökningen av pensionsutgiften.

Arbetsmarknadsorganisationerna och representanter för arbetspensionssystemet kom tillsammans fram till ett förslag om en omfattande lagreform, som när den sedan trädde i kraft ledde till det nuvarande indexsystemet och en betydande nedskärning av nivån på invalidpensioner som skulle beviljas i framtiden.

Ålderspensionärerna är också fortfarande upprörda över de undantagsarrangemang som drabbade indexskyddet under första hälften av 1990-talet. Minnet av dessa undantagsåtgärder, som genomfördes under de käreaste

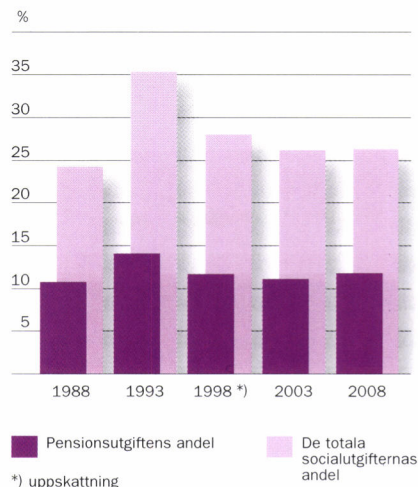

depressionsåren, är säkert inte angenämt. Man får dock hoppas att detta minne bleknar och ger rum åt en lugnare betraktelse av indexfrågan. Man kan anta att en annan syn på saken då skulle vinna terräng, dvs. insikten att vårt indexsystem trots allt behandlar olika grupper av pensionärer ganska lika och utgör en viktig länk i den kedja som säkrar en stark framtid för arbetspensionsskyddet.

Folkpensionens basdel är det inte lika lätt att uttala sig om som indexfrågan när man ser på saken från Pensionsskyddscentralens horisont.

Med tanke på pensionspolitikens linje går det bra att motivera förlängningen av folkpensionens rutschbana, längs vilken folkpensionen åker ner när arbetspensionen går upp, så att banan nu når ända ner till golvet. Det innebär alltså att folkpensionens basdel uteblir när arbetspensionen uppgår till ca 5 500 mark i månaden. Å andra sidan måste man konstatera att samarbetet mellan folk-

Pensionsutgiftens och de totala socialutgifternas andel av bruttonationalprodukten

pensionssystemet och arbetspensionssystemet i fråga om pensionsbeslut löpte smidigt och klanderfritt och att det åtminstone ur arbetspensionssystemets synvinkel inte uppstod någon skada av att ansökningarna behandlades parallellt.

Den pensionspolitiska linjen har dock dragits. På lång sikt är det mera fråga om arbetsfördelningen mellan pensionssystemen

än om pensionsskyddets nivå. Dessutom är ändringar i den ena eller den andra riktningen tekniskt ytterst arbetsamma att genomföra. Därför vore det önskvärt att basdelsfrågan inte togs upp i sin helhet igen. En annan sak är att en del av de pensionstagare som redan var pensionerade när man började skära i basdelen nu för andra gången fräntas ett belopp motsvarande basdelen. Till den delen är det svårt att finna hållbara argument för lösningarna.

Ur Pensionsskyddscentralens synvinkel var år 1998 ett år fyllt av arbete. Jag vill framföra mitt varma tack till Pensionsskyddscentralens samarbetspartners, kunderna och medlemmarna i förvaltningsorganen för det goda samarbetet under det år som gått. Mina medarbetare vill jag tacka för ett framgångsrikt arbetsår.

Matti Uimonen

S t y r e l s e n s   b e r ä t t e l s e

År 1998 var Pensionsskyddscentralens 38 verksamhetsår och det första året av styrelsens treåriga mandatperiod. Styrelsen sammanträdde 13 gånger.

Pensionsskyddscentralens löpande verksamhet består av serviceuppgifter inom arbetspensionssystemet. Pensionsskyddscentralen sköter arbetspensionssystemets gemensamma informationslogistik och övervakningsuppgifter med anknytning till trygghandet av de försäkrades pensionsskydd. Pensionsskyddscentralen fördelar också de gemensamma kostnaderna mellan pensionsanstalterna. Till Pensionsskyddscentralens övriga uppgifter hör utveckling och uppföljning av arbetspensionssystemet, styrning av och utbildning för tillämpningen av arbetspensionsbestämmelserna samt rådgivning och information.

Ett centralt nyckelområde inom Pensionsskyddscentralens verksamhet var reformen av informationssystemen. I samband med reformerna förändras förmedlingen av information mellan Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna så att alla de organisationer som ingår i Pensions-

Pensionsskyddscentralens styrelse vid sammanträdet 3.3.1999. Sittande från vänster Kaija Kallinen, styrelsens ordförande Kari Puro och Kaarina Knuuti. Stående från vänster Aarne Lehkonen, Paavo Pitkänen, Veikko Simpanen, Risto Suominen, Markku Sorvari, Jussi Kallio, Seppo Mattila, Markku Koponen, Pensionsskyddscentralens VD Matti Uimonen och Folke Bergström. På bilden saknas Lasse Laatonen.

skyddscentralens samarbetsnätverk samtidigt genomför betydande ändringar i sina egna informationssystem. De nya systemen för handläggningen av pensionsansökningar och pensionsbeslut togs framgångsrikt i bruk i november. Systemet för anställningsförhållanden och andra tillämpningar med anknytning till det tas i bruk i oktober 1999. Då kommer de centrala informationssystemen att vara i sådant skick, att millennieskiftet inte förorsakar problem. Omarbetningen av tillämpningarna har framskridit enligt planerna. Dessutom kommer alla andra informationssystem att testas och deras funktionsduglighet att säkras med tanke på millennieskiftet. Mycket återstår ännu att göra, särskilt i fråga om testningen. Eftersom det är fråga om en hel-

het av aldrig tidigare skådad omfattning, kan man inte ännu med säkerhet veta om systemen kommer att fungera helt störningsfritt.

Pensionskyddscentralen har uppgjort en allmän plan för övergången till euro. Enligt den samarbetar man med pensionsanstalterna. Arbetspensionsanstalterna tar euro i bruk i anmäl-

ningstrafiken och pensionsbesluten samtidigt i början av år 2002. Pensionsskyddscentralens ekonomiförvaltning har genomfört de ändringar som införandet av euro vid detta skede föranleder. Detaljplaneringen för basinformationssystemen och genomförandet av planerna inleds hösten 1999 när de arbeten som måste göras före millennieskiftet har slutförts.

Förvaltningskostnaderna var sammanlagt 163,9 miljoner mark. Där ingår också kostnaderna för Pensionsnämnden. Ökningen jämfört med året innan var 16 procent. Den föranleddes i synnerhet av att ADB-kostnaderna steg från 36,7 miljoner mark till 53,3 miljoner mark. Betalda löner och lönebi-kostnader var 79,9 miljoner mark.

Kostnaden för pensionsord-

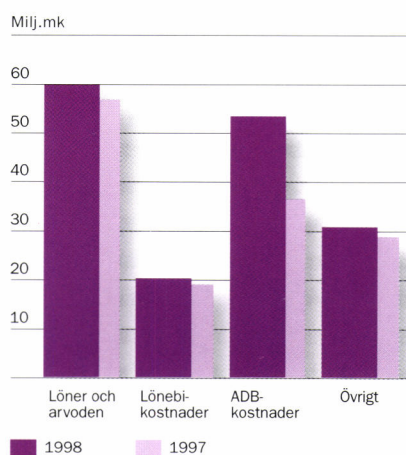
ningar för arbetsgivare som försummat försäkringsskyldigheten uppgick under berättelseåret endast till 0,6 miljoner mark. Gottgörelserna för försummade premier, 1,1 miljoner mark, översteg redan detta belopp. Året innan orsakade försummelser av försäkringsskyldigheten ännu en kostnad på 7,0 miljoner mark. Dessa kostnader bärs numera direkt av pensionsanstalterna.

På anläggningstillgångarna gjordes avskrivningar på 4,9 miljoner mark som maximivskrivningar enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Mindre anskaffningar under 10.000 mark bokfördes som kostnader.

Utgifterna för Pensionsskyddscentralens verksamhet täcktes i huvudsak med kostnadsandelar från pensionsanstalterna, 175,9 miljoner mark. Av beloppet användes 158,7 miljoner mark till att täcka kostnaderna för verksamheten och den överskjutande delen överfördes till kontot för kostnadsandelar för den ordinarie verksamheten som skall återbetalas.

På grundval av det resultat som det till Garantia överförda kreditförsäkringsbeståndet uppvisade 1997 återbetalade Pensions-

Pensionsskyddscentralens förvaltningskostnader

skyddscentralen 98,2 miljoner mark till pensionsanstalterna. Också under berättelseåret uppvisade kreditförsäkringsbeståndet positivt resultat. Det innebar att Garantia vid årsskiftet hade 211,8 miljoner mark att återbetala till Pensionsskyddscentralen.

Det belopp som Garantia betalat till Pensionsskyddscentralen på basis av resultatet år 1996 har inte ännu återbördats till pensionsanstalterna, utan medlen har använts till Pensionsskyddscentralens ordinarie verksamhet. På beloppet har räknats en ränta som motsvarar beräkningsräntan och som har debiterats från den ordinarie verksamheten och gott-

gjorts kreditförsäkringsverksamheten. Vid årets slut uppgick denna post till 32,8 miljoner mark. Kostnadsandelarna för kreditförsäkringen som skulle återbetalas till pensionsanstalterna uppgick sålunda till sammanlagt 244,6 miljoner mark vid årsskiftet. Av detta belopp kommer ca 190 miljoner mark att återbetalas till pensionsanstalterna år 1999.

Pensionsskyddscentralens andel av Octel Oy:s aktiekapital sjönk från 15 till 13,7 procent till följd av att Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia blev delägare genom en riktad emission.

Pensionsskyddscentralen betalade 1,9 miljoner mark i direkta skatter. För år 1998 förbereder man sig för direkta skatter på 1,0 miljoner mark.

Vid slutet av år 1998 var antalet anställda på Pensionsskyddscentralen 327, vilket var en person mera än året innan. I siffran ingår anställda som var på moderskapsledighet eller andra ledigheter. Löner och arvoden till representantskapet, styrelsen och verkställande direktören uppgick till 1.242.827 mark. Övriga löner och arvoden uppgick till 54.581.841 mark.

R e s u l t a t r ä k n i n g

Ordinarie verksamhet	1.1.-31.12.1998		1.1.-31.12.1997	
Intäkter				
Kostnadsandelar från pensionsanstalterna		158.724		147.091
Gottgörelser p.g.a. försummelse	1.134		1.321	
Kostnader för pensionsordningar enligt 15 § APL	<u>-588</u>	546	<u>-8.314</u>	-6.993
Övriga intäkter		6.545		5.371
		<u>165.815</u>		<u>145.469</u>
Kostnader				
Personalkostnader	-79.911		-75.857	
Övriga kostnader	<u>-84.011</u>	-163.922	<u>-65.514</u>	-141.371
Ansvarsfördelning				
Intäkter	8.095.773		7.742.125	
Kostnader	-8.095.403		-7.754.016	
Överföring till nästa period	<u>-370</u>	-	<u>11.891</u>	-
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	6.754		5.590	
Räntekostnader	<u>-1.851</u>	4.903	<u>-4.049</u>	1.541
Avskrivningar		-4.923		-5.001
Direkta skatter		-1.873		<u>-638</u>
Den ordinarie verksamhetens resultat		<u>0</u>		<u>0</u>
Det överförda kreditbeståndet				
Intäkter				
Kostnadsandelar från pensionsanstalterna	-		-4.712	
Överskadeskydd	147.706		162.318	
Ränteintäkter	<u>1.712</u>	149.418	<u>1.834</u>	159.440
Kostnader				
Återbäring av kostnadsandelar för kreditförsäkringen		-149.418		-159.440
Klarering av överskottet				
Betalningar från Garantia	98.223			
Återbäring till pensionsanstalterna	<u>-98.223</u>	-		
Resultatet av skötseln av beståndet		<u>0</u>		<u>0</u>

Beloppen i 1000 mark

B a l a n s r ä k n i n g

Aktiva	31.12.1998		31.12.1997	
Övriga tillgångar				
Materiella nyttigheter				
Byggnader och konstruktioner	21.312		22.229	
Aktier och andelar	126.599		126.761	
Maskiner och inventarier	9.098		9.160	
Övriga materiella nyttigheter	251		282	
Kassa och banktillgodohavanden	<u>58.676</u>	215.936	<u>30.588</u>	189.020
Fordringar				
Lånefordringar	1.236		1.566	
Resultatregleringar	5.313		7.414	
Överskadeskydd från Garantia	<u>211.801</u>	<u>218.350</u>	<u>162.318</u>	<u>171.298</u>
		<u>434.286</u>		<u>360.318</u>
Passiva				
Eget kapital				
Aktiefond	118.534		94.827	
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	0		0	
Räkenskapsperiodens resultat	<u>0</u>	<u>118.534</u>	<u>0</u>	<u>94.827</u>
Främmande kapital				
Långfristigt				
Återbäring av kostnadsandelar för kreditförsäkringen	54.647		117.159	
Kortfristigt				
Skulder till leverantörer	17.089		15.588	
Resultatregleringar	15.801		14.097	
Utjämningsandelar för ansvarsfördelningen	3.181		2.672	
Återbäring av kostnadsandelar för den ordinarie verksamheten	35.034		15.975	
Återbäring av kostnadsandelar för kreditförsäkringen	<u>190.000</u>	<u>315.752</u>	<u>100.000</u>	<u>265.491</u>
		<u>434.286</u>		<u>360.318</u>

Beloppen i 1000 mark

N o t e r t i l l r e s u l t a t r ä k n i n g e n

Personalkostnader	1998		1997	
Löner och arvoden	59.698		56.928	
Pensionskostnader	11.257		10.892	
Övriga lönebikostnader	8.956	79.911	8.037	75.857
Naturaförmåner		1.612		1.610
Pensionsnämndens andel av personalkostnaderna		7.547		7.562

Avskrivningar

Maximiavskrivningar enligt NSL har gjorts enligt avskrivningsplanen.

Mindre anskaffningar under 10.000 mk, sammanlagt 496.415 mk, har bokförts som kostnader.

	Byggnader och konstruktioner	Aktier och andelar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella nyttigheter
Bokfört värde 1.1.1998	22.228	126.761	9.160	282
Ökning	76	-	4.526	-
Minskning	-	-162	-688	-
Avskrivningar	-992	-	-3.899	-31
Bokfört värde 31.12.1998	21.312	126.599	9.099	251
Bokfört värde 1.1.1997	23.165	127.269	8.837	313
Ökning	107	404	4.441	-
Minskning	-	-912	-192	-
Avskrivningar	-1.044	-	-3.926	-31
Bokfört värde 31.12.1997	22.228	126.761	9.160	282

Beloppen i 1000 mark

N o t e r t i l l b a l a n s r ä k n i n g e n

Beskattningsvärden för fastigheter och aktier

	1998		1997	
	Bokfört värde	Beskattningsvärde	Bokfört värde	Beskattningsvärde
Byggnader och konstruktioner	21.312	95.511	22.228	93.874
Aktier och andelar	126.599	139.594	126.761	136.999

Fordringar

Lånefordringar som förfaller om mer än ett år	1.044	1.236
---	-------	-------

Aktieinnehav 1998

	TKP Tieto Oy	Försäkringsaktiebolaget Garantia	Octel Oy
Antal	330	28.800	15.000
Ägarandel %	22	48	13,7
Andel röster %	33	48	13,7
Bokfört värde	2.212	118.534	3.000
Eget kapital	28.917	278.599	21.232
Räkenskapsperiodens resultat	8.919	10.872	1.141

Ändring i eget kapital

Aktiefond 31.12.1998	118.534
Aktiefond 1.1.1998	94.827
Ökning	<u>23.707</u>

Återbäring av kostnadsandelar för kreditförsäkringen

Återbäring år 1999	190.000
Återbäring efter år 1999	54.648
	<u>244.648</u>

Av återbäringen av kostnadsandelarna för kreditförsäkringen har till den ordinarie verksamheten använts 32.846.889,29 mk. Räntan 1.712.397,07 mk, som ingår i beloppet, har bokförts som räntekostnader för den ordinarie verksamheten och som ränteintäkter för det överförda kreditförsäkringsbeståndet.

Ansvar

Skatteansvar	1.035
--------------	-------

Helsingfors den 17 mars 1999

Kari Puro
Folke Bergström
Kaarina Knuuti
Aarne Lehkonen
Veikko Simpanen

Kaija Kallinen
Markku Koponen
Seppo Mattila

Markku Sorvari
Jussi Kallio
Lasse Laatuinen
Paavo Pitkänen
Risto Suominen

Beloppen i 1000 mark

Matti Uimonen
Verkställande direktör

R e v i s i o n s b e r ä t t e l s e

Vi har granskat Pensionsskyddscentralens bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsåret 1.1.-31.12.1998. Bokslutet som avgetts av styrelsen och verkställande direktören omfattar verksamhetsberättelsen, resultaträkningen för den ordinarie verksamheten och kreditförsäkringsverksamheten, balansräkningen och noter till bokslutet. Efter utförd granskning avger vi vårt utlåtande om bokslutet och förvaltningen.

Revisorernas Ab – Ernst & Young har under räkenskapsåret ombesörjt övervakningsrevisionen

av Pensionsskyddscentralen. Vi har tagit del av revisionsberättelsen av den 12.3.1999. Granskningen har utförts i enlighet med god revisionsred. Vi har granskat bokföringen, redovisningsprinciperna och bokslutsinnehållet även som presentationen i sådan omfattning att vi fått bekräftelse på att bokslutet inte innehåller väsentliga fel eller brister. Vid vår granskning av förvaltningen har vi tagit ställning till huruvida styrelsens medlemmar och verkställande direktören handlat i enlighet med det med stöd av lagen om

pension för arbetstagare utfärdade reglementet för Pensionsskyddscentralen.

Bokslutet är uppgjort i enlighet med bokföringslagen samt övriga bestämmelser som reglerar uppgörandet av ett bokslut. Bokslutet ger en rättvisande bild av resultatet av Pensionsskyddscentralens verksamhet och dess ekonomiska ställning på det sätt som avses i bokföringslagen. Bokslutet kan fastställas och styrelsen och verkställande direktören kan beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Helsingfors den 7 april 1999

Revisorernas Ab - Ernst & Young
CGR-sammanslutning
Folke Tegengren, CGR

Arthur Andersen Oy
CGR-sammanslutning
Jaakko Pohtio, CGR

Tilintarkastusrengas Oy
GRM-sammanslutning
Arto Kuusiola, CGR

F ö r v a l t n i n g s o r g a n e n

REPRESENTANTSKAPET 1998 - 2000

Ordinarie medlemmar

Kanslichef Markku Lehto,
ordförande
Arbetsmarknadsdirektör Teuvo Metsäpelto,
vice ordförande

Representanter för arbetsgivarna

Bergsrådet Jukka Härmälä, Enso Abp
Bergsrådet Mikko Kivimäki, Rautaruukki Oy
Verkställande direktör Timo Fredrikson, A. Fredrikson Oy
Vice verkställande direktör Tapani Kahri, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, t.o.m. 3.12.1998
Direktör Seppo Riski, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, fr.o.m. 3.12.1998
Verkställande direktör Markus Tiitola, Landsbygdens Arbetsgivareförbund
Direktör Harri Koulumies, Servicearbetsgivarna
Direktör Heikki Ropponen, Servicearbetsgivarna

Representanter för arbetstagarna

Direktör Pekka Ahmavaara, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC
Ordförande Jarmo Lähteenmäki, Pappersförbundet

Ordförande Timo Vallittu, Kemifacket

Förvaltningssekreterare Marja Puuska, Handelsbranschens Fackförbund
Ekonom Mikko Tuominen, Finlands Sjömans-Union

Ordförande Esa Swanljung, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC
Ordförande Mikko Viitasalo, Akava

Representanter för lantbruksföretagarna

II direktionsordförande Hannu Aho,
Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
Husmor Terttu Mielikäinen,
Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
Riksdagsman Ola Rosendahl, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC

Representanter för företagarna

Verkställande direktör Matti Lepistö, Viipurin Leipä Oy
Företagare Markku Wuoti, PeMac Consulting Ky

Representanter för pensionsförsäkringsbolagen

Chefsmatematiker Taisto Lassila, Varma-Sampo
Verkställande direktör Tom Liljeström, Pensions-Tapiola
Verkställande direktör Folke Lindström, Verdandi

Representant för försäkringskassorna

Verkställande direktör Keijo Piskonen, Eläkekassa Tapio

Suppleanter

Förvaltningsdirektör Kari T. Ahonen

Verkställande direktör Risto Suominen

Bergsrådet Jaakko Ihamuotila, Fortum Abp
Styrelseordförande Heikki Pentti, Lemminkäinen Oy
Verkställande direktör Pekka Sairanen, Metsäpuu Oy
Direktör Seppo Riski, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, t.o.m. 3.12.1998
Avdelningschef Risto Alanko, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, fr.o.m. 11.12.1998
Verkställande direktör Esko Murto, Huiskula Oy

Direktör Eeva-Liisa Inkeroinen, Servicearbetsgivarna
Direktör Kauko Rautiainen, Servicearbetsgivarna

Ordförande Kalevi Vanhala, Trä- och specialbranschernas förbund
Ordförande Kauko Lehikoinen, Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund
Ordförande Jorma Kallio, Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan Liitto HRHL
Sekreterare Erik Lindfors, Metallarbetarförbundet

Ordförande Ritva Savtschenko, Finlands Livsmedelsarbetareförbund FLF
Generalsekreterare Seppo Junttila, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC
Verkställande direktör Markku von Hertzen, Finlands Ekonomförbund

Husmor Ritva Kautto, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenterna MTK
Jordbrukare Reino Parkko, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenterna MTK
Yrkesfiskare Heikki Salokangas, Finlands Yrkesfiskarförbund

Verkställande direktör Matti Peltola, Maskinföretagarnas förbund
Direktör Tauno Jalonen, Företagarna i Finland

Filosofie magister SGF Lasse Heiniö, Pensions-Fennia
Vice verkställande direktör Jaakko Tuomikoski, Ilmarinen
Verkställande direktör Johan Dahlman, Alandia-bolagen

Verkställande direktör Kari Puustinen, Bensiinikauppiaitten Eläkekassa

Representant för pensionsstiftelserna

Bankdirektör Eero Tuomainen, Leonia Abp

Representant för försäkringsmedicinen

Generaldirektör Jorma Rantanen, Institutet för arbetshygien

Övriga medlemmar

Direktör Aila Lind, Rättsskyddscentralen för hälsovården

Överdirektör Hannu Uusitalo, Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården STAKES

Sekreterare

Avdelningschef Helena Tapio, Pensionsskyddscentralen

STYRELSEN 1998 - 2000

Ordinarie medlemmar

Ordförande, verkställande direktör Kari Puro, Ilmarinen

Vice ordförande, regeringsrådet Markku Sorvari, social- och hälsovårdsministeriet

Representanter för arbetsgivarna

Direktör Lasse Laatonen, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund

Direktör Markku Koponen, Servicearbetsgivarna

Vicehäradschef Mauri Morén, Skogsindustrin, t.o.m. 1.10.1998, direktör Jussi Kallio, Metallindustrins centralförbund MET, fr.o.m. 1.10.1998

Representanter för arbetstagarna

Socialpolitisk sekreterare Aarne Lehkonen, Finlands

Fackförbunds Centralorganisation FFC

Socialpolitisk sekreterare Kaija Kallinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC

Socialsekreterare Veikko Simpanen, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC

Representant för lantbruksföretagarna

Avdelningsdirektör Keijo Hyvönen, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, t.o.m. 1.6.1998,

Direktör Kaarina Knuuti, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, fr.o.m. 1.6.1998

Representant för företagarna

Verkställande direktör Jussi Järventaus, Företagarna i Finland, t.o.m. 1.6.1998, verkställande direktör Risto Suominen,

Företagarna i Finland, fr.o.m. 1.6.1998

Övriga medlemmar

Verkställande direktör Paavo Pitkänen, Varma-Sampo

Överläkare Seppo Mattila, Pensions-Fennia

Verksamhetsledare Folke Bergström, Pensionsstiftelseföreningen PSF

Sekreterare

Avdelningschef Helena Tapio, Pensionsskyddscentralen

Revisorer

Revisorernas Ab - Ernst & Young

Arthur Andersen Oy

Tilintarkastusrengas Oy

Personaldirektör Johan Weckström Helsingfors Telefon Abp, avlidit 9.8.1998, direktör Harri Mattila ABB Oy, fr.o.m. 2.11.1998

Avdelningsdirektör Kaj Husman, Institutet för arbetshygien

Assessor Kaarina Buure-Hägglund, Huvudstaben, t.o.m.

11.2.1998, regeringsrådet Anna-Riitta Wallin, justitieministeriet, fr.o.m. 11.2.1998

Direktör Aulikki Kananoja, Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården STAKES

Suppleanter

Juris kandidat Johan Åström, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund

Juris kandidat Jukka Karhu, Servicearbetsgivarna

Direktör Jussi Kallio, Metallindustrins centralförbund MET, t.o.m. 1.10.1998, vicehäradschef Hannu Rautiainen, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, fr.o.m. 1.10.1998

Jurist Janne Metsämäki, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC

Ekonom Ismo Luimula, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC

Ordförande Matti Viljanen, Ingenjörssförbundet

Direktör Kaarina Knuuti, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, t.o.m. 1.6.1998, sektionschef Antti Huh-tamäki, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, fr.o.m. 1.6.1998

Direktör Kimmo Kempainen, Företagarna i Finland, t.o.m.

1.6.1998, organisationschef Kari Björklöv, Företagarna i Finland, 1.6. - 9.12.1998, organisationschef Kari Pankka, Företagarna i Finland, fr.o.m. 9.12.1998

Verkställande direktör Taisto Paatsila, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA

Överläkare Timo Helske, Tapiola

Verkställande direktör Lauri Koivusalo, LEL Arbetpensionskassan

KONSULTATIVA KOMMISSIONEN FÖR INVALIDITETS- ÄRENDEN 1.7.1997 - 31.12.1999

Ordförande, vice verkställande direktör Seppo Pietiläinen
Vice ordförande, sakkunnig Marjatta Sirén

Medlemmar

Docenten i ortopedi och traumatologi Pertti Myllynen
Specialistläkaren i inre medicin och kardiologi Matti Saarinen

Jurist Markku Kojo
Socialpolitisk sekreterare Kaija Kallinen
Ombudsman Riitta Työläjärvä
Ombudsman Jukka Karhu

Sakkunnigläkare Kari Kaukinen
Verkställande direktör Hannu Nordqvist t.o.m. 7.10.1998
Verkställande direktör Jaakko Pajula fr.o.m. 7.10.1998
Direktör Kaarina Knuuti

Överläkare Sakari Tola
Överläkare Timo Aro

Sakkunnig Marjatta Sirén
Verkställande direktör Matti Soljanlahti
Pensionsdirektör Esko Vainionpää
Pensionsförsäkringsdirektör Pentti Saarimäki
Byråchef Kaija Tolvanen
Ledande överläkare Hannu Härkönen

Avdelningschef Eeva Ahokas

Överinspektör Pentti Lehmijoki

Sekreterare / Föredragande

Marja Kallenautio, Marja Rantala

FÖRETAGARNAS DELEGATION 1997-1999

Ordförande, verkställande direktör Matti Uimonen
Vice ordförande, chefen för juridiska ärenden Markku Sirviö

Medlemmar

Trafikidkaren Raimo Nikkanen
Taxiägaren Krister Olsson
Ombudsman Juhani Hopsu
Verksamhetsledare Jouni Korhonen
Verksamhetsledare Päivi Liedes
Verksamhetsledare Atila Samaletdin
Verkställande direktör Tiina Oksala-Leino
Direktör Matti Räisänen
Verkställande direktör Kirsti Paasikallio
Verkställande direktör Ensio Romo
Verkställande direktör Heimo Potinkara
Avdelningschef Tapani Karonen
Försäkringsdirektör Hannu Rissanen
Vice verkställande direktör Rauno Tienhaara t.o.m. 19.8.1998
Direktör Hannu Tarvonen fr.o.m. 19.8.1998
Verkställande direktör Kari Puustinen

Sekreterare

Avdelningschef Mikko Pellinen

Suppleanter

Medicine doktor Jukka Kivekäs
Medicine och kirurgie doktor, specialistläkaren i psykiatri
Antero Leppävuori
Chefsjurist Katriina Vierula
Socialpolitisk sekreterare Sinikka Näätasaari
Ombudsman Matti Leppälä
Direktör Markku Koponen t.o.m. 9.9.1998
Ombudsman Riitta Wärn fr.o.m. 9.9.1998
Vicehäradshövding Mikko Nyyssölä
Organisationschef Kari Björklöv t.o.m. 7.10.1998
Biträdande direktör Pasi Moisio fr.o.m. 7.10.1998
Direktör Keijo Hyvönen t.o.m. 8.4.1998
Sektionschef Antti Huhtamäki fr.o.m. 8.4.1998
Överläkare Seppo Mattila
Avdelningschef Sini Kivihuhta t.o.m. 9.9.1998
Utvecklingschef Anne Koivula fr.o.m. 9.9.1998
Avdelningschef Pertti Tukka
Biträdande avdelningschef Marja-Liisa Saloranta
Avdelningschef Timo Mustonen
Biträdande direktör Eeva Koskensyrjä
Byråchef Helinä Nieminen
Vice verkställande direktör Veijo Jalava t.o.m. 3.3.1999
Vice verkställande direktör Eija Lehto-Kannisto fr.o.m. 3.3.1999
Förmånschef Seppo Virtanen t.o.m. 13.1.1999
Förmånschef Marja-Leena Seppälä fr.o.m. 13.1.1999
Överinspektör Anja Lyra

Personliga suppleanter

Verkställande direktör Aino Hänninen
Verkställande direktör Heikki Kääriäinen
Apotekare Marcus Olli
Verkställande direktör Sakari Yli-Rahko
Generalsekreterare Terhi Aaltonen
Generalsekreterare Markku Ylönen
Verkställande direktör Lea Herttua
Verkställande direktör Ilkka Liukkonen
Avdelningschef Juhani Seppälä
Verkställande direktör Heikki Tirkkonen
Verkställande direktör Aulis Laaksonen
Verksamhetsledare Ismo Ojala
Vice verkställande direktör Alpo Mustonen
Marknadsdirektör Esa Lomma t.o.m. 19.8.1998
Direktör Jukka Vainio fr.o.m. 19.8.1998
Verkställande direktör Kari Joutsa

E t t a r b e t s p e n s i o n s s y s t e m s o m f u n g e r a r

I Finland kan var och en lita på att han får sina pensionsförmåner till rätt belopp och vid rätt tidpunkt. Detta förutsätter omfattande informationssystem och datalager på pensionsanstalterna och Pensionskyddscentralen och en effektiv och säker datakommunikation mellan dem och många andra inrättningar och organisationer. I enlighet med sin lagstadgade uppgift verkar Pensionskyddscentralen i detta nätverk som centralorgan för arbetspensionsanstalterna inom den privata sektorn. I det praktiska informationssamarbetet är Pensionskyddscentralen en knutpunkt mellan alla arbetspensionsanstalter och deras samarbetspartners.

Det finska arbetspensionssystemet bildar ett omfattande samarbetsnätverk. Arbetspensionerna administreras av 58 arbetspensionsanstalter inom den privata sektorn och fem pensionsanstalter inom den offentliga sektorn. I och med att Finland är medlem i EU och dessutom har ingått överenskommelser om social trygghet med flera stater utsträcker sig samarbetet till utländska pensionsanstalter. Pensionerna regleras med ett flertal olika lagar. Arbetspensionerna och uppgifterna om de försäkrades förvärvsarbete, inverkar också på många andra sociala förmåner.

Målet har varit att bygga upp arbetspensionssystemet så att det, trots den decentraliserade förvaltningen, från den försäkrades synpunkt skall vara så enkelt

som möjligt att använda. Arbetspensionsanstalterna inom den privata sektorn följer principen om sista försäkrare. Det innebär att den pensionsanstalt där en person sist har varit försäkrad fattar beslut om hans pension och också betalar hela pensionen oberoende av hos vilka pensionsanstalter hans tidigare anställningar varit försäkrade. Samarbetet löper smidigt mellan alla parter utan att man behöver besvara kunderna medan ärendena handläggs.

Ansökan om pension

Antalet arbetspensionstagare är 1,1 miljoner och antalet försäkrade 2,5 miljoner. De försäkrade kan ansöka om arbetspension och folkpension samtidigt genom att lämna in en ansökan antingen hos en arbetspensionsanstalt eller Folkpensionsanstalten.

Årligen lämnas 120 000 ansökningar in: 30 000 stycken lämnas in på arbetspensionsanstalterna inom den privata och den offentliga sektorn och 70 000 på Folkpensionsanstaltens verksamhetsställen. Från utlandet kommer 5 000 ansökningar. Med hjälp av Pensionskyddscentralens register tar den som tar emot en ansökan reda på vilken anstalt som skall handlägga den och vidarebefordrar den till rätt ställe. Pensionsanstalten registrerar ansökan och meddelar det till Pensionskyddscentralen, som distribuerar handlingarna till de övriga pensionsanstalter

Service i pensionsärenden

Rådgivningstjänster

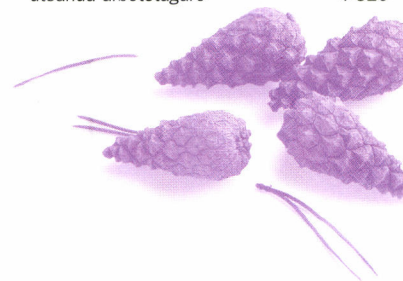
• Registerutdrag till försäkrade	620 000
• Pensionsuträkningar till försäkrade	5 000
• Brev till försäkrade	15 000
• Rådgivningssamtal	56 000
• Besök	4 200
• Utredda anställningsförhållanden	11 000

Övervakning av försäkringsskyldigheten

• Övervakningsfall, APL	1 203
- tvåångsförsäkringar	366
• Övervakningsfall, FöPL	5 697
- tvåångsförsäkringar	802
• Ansökningar om befrielse från FöPL-försäkringsskyldigheten	2 976

Utlandsärenden

• Pensionsansökningar från utlandet	5 000
• Ansökningar om utländsk pension	3 300
• Intyg om tillämplig lagstiftning för utsända arbetstagare	4 320

som deltar i handläggningen.

Antalet pensionsansökningar från personer som är bosatta utomlands ökar som en följd av den ökande internationaliseringen. Ansökningarna kommer från den utredande anstalten utomlands till Folkpensionsanstalten, som är förbindelseorgan, och därifrån vidare till Pensionskyddscentralen och arbetspensionsanstalterna. När personer bosatta i Finland ansöker om arbetspension eller annan lagstadgad pension på grundval av vistelse utomlands fungerar Pensionskyddscentralen på motsva-

rande sätt som utredande anstalt och distribuerar ansökningarna till de utländska förbindelseorganen.

Handläggningen

Handläggningen av en pensionsansökan sker i allmänhet samtidigt på arbetspensionsanstalterna och Folkpensionsanstalten. För att kunna bestämma och räkna ut pensionen behöver arbetspensionsanstalterna nästan alla uppgifter som finns i Pensionsskyddscentralens datalager, i synnerhet uppgifter om tidigare anställningar och andra faktorer som påverkar pensionens belopp. Pensionsskyddscentralen har samlat alla uppgifter som behövs så att pensionsanstalten kan få besked om dem på en gång från ett och samma ställe.

På motsvarande sätt behöver Folkpensionsanstalten genast när den tar emot en pensionsansökan få veta om det är sannolikt att sökanden har rätt till folkpension. FPA ber då om en uppskattning av arbetspensionens belopp. Om det ser ut att bli så stort att sökanden inte har rätt till folkpension, kan FPA undvika den onödiga, administrativt tunga handläggningen. Ofta handläggs en pensionsansökan ändå både på arbetspensionsanstalterna och Folkpensionsanstalten. Vid ansökan om invalidpension jämförs arbetspensionssystemets och folkpensionssystemets preliminära beslut för att säkra att de inte obefogat är sinsemellan motstridiga, innan det slutliga be-

Registersiffror

- Uppgifter om anställningar och löner och om företagarverksamhet i anställningsregistret, milj. st. ca 100
- Anmälningar till anställningsregistret under verksamhetsåret, milj. st. 6,4
- Personregistret, miljoner personer 5,8
- Pensionsregistret, miljoner personer 1,8

slutet delges den försäkrade. Även jämförelsen sker genom att parterna utbyter uppgifter maskinellt.

Dessutom behöver Folkpensionsanstalten få uppgifter om den slutliga beviljade pensionens belopp. Arbetspensionens belopp påverkar den eventuella folkpensionens storlek.

Medan en pensionsanstalt handlägger en pensionsansökan är den vid flera tillfällen i maskinell kontakt med Pensionsskyddscentralens datalager, vilket innebär att alla parter kan följa med hur ärendet framskrider under hela handläggningsskedet. Till slut anmäler anstalterna pensionsbesluten också till Pensionsskyddscentralens datalager.

Förändringar i pensionstagarens levnadsomständigheter kan påverka pensionen. Till exempel förändringar som gäller pensions-

tagarens förvärvsarbete eller graden av arbetsförmåga orsakar ändringar i pensionen. För pensionsanstalterna är också uppgifterna om dödsfall viktiga. Uppgifter om familjeförhållanden behövs för familjepensionsärenden.

Registren

På Pensionsskyddscentralen lagras informationen i flera databaser, varav de viktigaste är anställningsregistret och pensionsregistret. Anställningsregistret innehåller uppgifterna om de försäkrades förvärvsarbete inom den privata sektorn. Dessa uppgifter utgör grunden för beräkningen av arbetspensionerna. Pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn lagrar de motsvarande uppgifterna om de personer som är försäkrade där. Till Pensionsskyddscentralens anställningsregister ger de endast de anställningsuppgifter som behövs för att de försäkrades pensionsansökningar skall distribueras rätt. Antalet anställningar och andra uppgifter som registrerats under årens lopp uppgår till 100 miljoner. Pensionsregistret innehåller uppgifter om alla pensionsansökningar och pensionsbeslut inom både den privata och den offentliga sektorns pensionssystem.

Som stöd för de ovannämnda registren finns ett personregister med basuppgifter om 5,8 miljoner personer. Det finns uppgifter om alla finländare som fyllt 14 år och de utlänningar som har arbetat i

Finland och varit försäkrade här. Basuppgifterna om en person finns kvar länge efter hans död.

Uppgifterna i datalagren härstammar från många olika källor. Den grundläggande delen av dem kommer från arbetspensionsanstalterna. Arbetspensionsanstalterna inom den privata sektorn gör anmälningar om anställningar som börjat och som upphört och ger bl.a. uppgifter om den pensionsgrundande lönen och den intjänade pensionen. Likaså införs uppgifter om företagaverksamhet i Pensionsskyddscentralens data-lager. Pensionsanstalterna inom den privata sektorn meddelar också sina arbetspensionsavtal med arbetsgivarna till registret. Den offentliga sektorns arbetspensionsanstalter uppger anställningar som har börjat respektive slutat på basis av uppgifter de fått från statsförvaltningen, kommunerna och de kyrkliga samfundet. Alla arbetspensionsanstalter anmäler de emottagna pensionsansökningarna och pensionsbesluten.

Folkpensionsanstalten anmäler de emottagna pensionsansökningarna och besluten om folkpension till datalagren. Dessutom lämnar FPA olika uppgifter som påverkar t.ex. när arbetspensionen skall börja betalas eller arbetspensionstilläggets belopp. Av samma orsaker får Pensionsskyddscentralen uppgifter också från många andra instanser som har hand om den sociala tryggheten. Bland dessa bör nämnas Utbildnings- och av-

gångsbidragsfonden, olycksfalls- och trafikförsäkringsbolagen och arbetslöshetskassorna. Arbetspensionstilläggets belopp påverkas t.ex. av arbetslöshetsdagpenning och ersättningar som beviljas på grund av yrkesinriktad vuxenutbildning, rehabiliteringsförmåner och ersättningar för inkomstbortfall från olycksfalls- och trafikförsäkringsbolagen. Också besvärsinstanserna för arbetspensionsärenden meddelar uppgifter om anhängiga ärenden och beslut till Pensionsskyddscentralen.

Varje anställningsuppgift som ökar den intjänade pensionen är betydelsefull för den försäkrade. Det är viktigt att alla uppgifter blir rätt och kan obestriddigen hänföras till rätt person. Att säkert identifiera personerna också i varje kortvarigt anställningsförhållande är en krävande uppgift. Inte ens personbeteckningen är en garanti för att en uppgift registreras på rätt person. Utlänningar har t.ex. inte alltid en finsk personbeteckning.

Pensionsskyddscentralen får snabbt besked om alla förändringar i personuppgifterna från Befolkningsregistercentralen. Både Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna behöver de försäkrades adressuppgifter.

Pensionsskyddscentralens basinformationssystem kan beskrivas som pensionssystemets nervcentrum. Registren tar emot uppgifter från många olika håll av många skäl. Uppgifterna behövs ofta av en eller flera parter. På basis av

Pensionsskyddscentralens register

Användning

Registren behövs för administrationen av arbetspensionsskyddet och vid samarbetet med de övriga pensionssystemen.

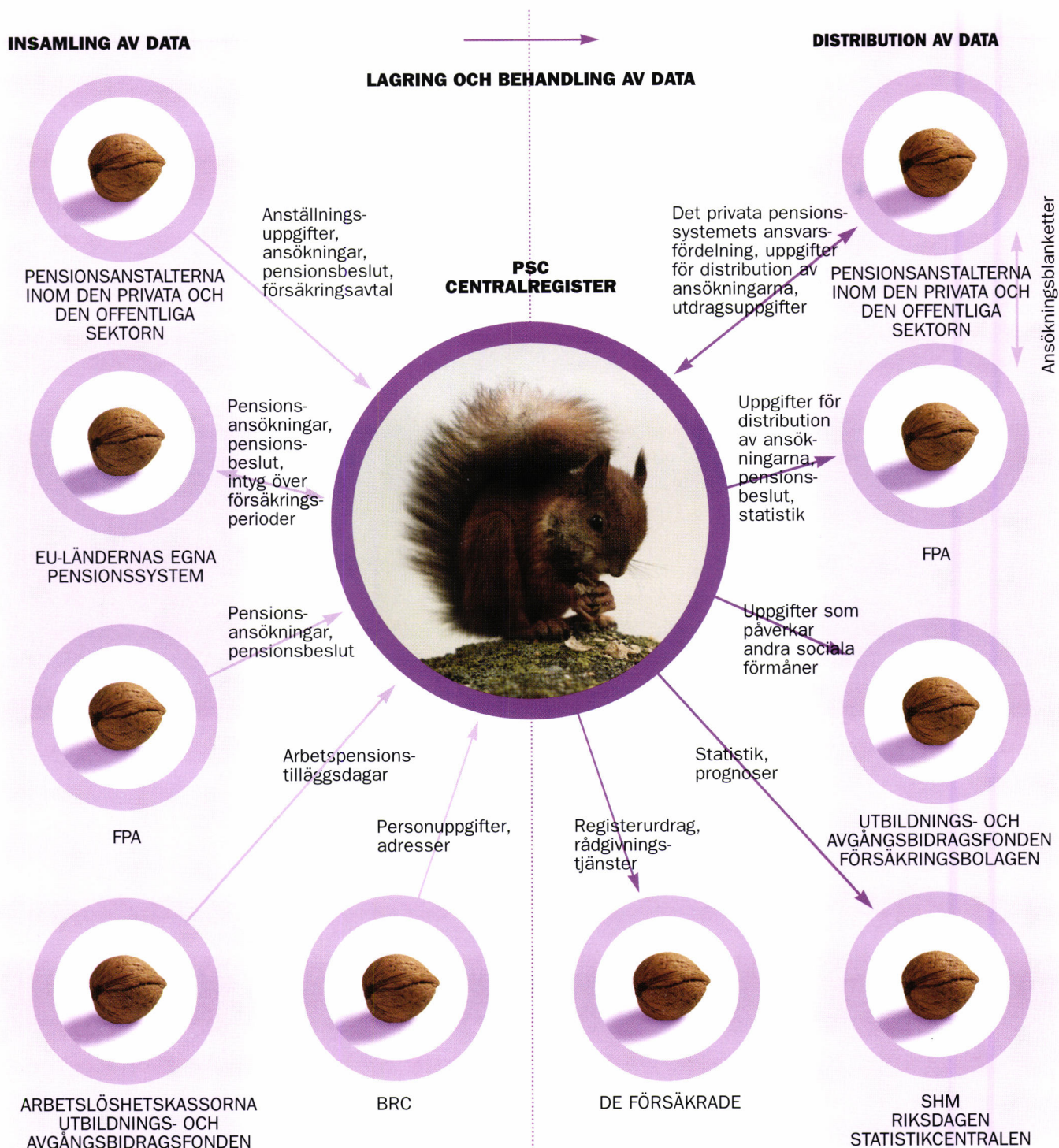
Registren och de registeransvariga

- Personregistret: Laila Jokinen
- Anställningsregistret: Tellervo Lehtinen
- Pensionsordningsregistret: Riitta Rahikainen
- Ärendehanteringsregistret: Terttu Niinistö
- Pensionsregistret: Terttu Niinistö

Uppgiftskategorier

- Personuppgifter (personregistret)
- Uppgifter om förvärvsarbete (anställningsregistret)
APL-, SJPL-, KAPL- och KoPL-anställningar, LFöPL- och FöPL-verksamhet, befrielse från skyldigheten att teckna företagarförsäkring, arbetspensionstilläggsdagar, StPL-, KTAPL- och KyPL-anställningar, anställningar på Finlands Bank och Folkpensionsanstalten, ATP-poäng i Sverige, anhängiga utredningar
- Uppgifter om pensioner (pensionsregistret)
Beslut om arbetspension, beslut om rehabilitering, uppgifter om folkpensionsbeslut.
- Uppgifter om pensionsordningar (pensionsordningsregistret)
Arbetsgivarnas APL-pensionsordningar
- Uppgifter om anhängiga ärenden (ärendehanteringsregistret)
Anhängiga pensionsansökningar, uppgifter om bilagor till pensionsansökningarna, besvär som är anhängiga hos pensionsnämnden och försäkringsdomstolen och beslut gällande besvären, förhandsanmälningar om och kvitningar av invalidpension och individuell förtidspension, uppgifter om ersättningar enligt olycksfallsförsäkrings-, trafikförsäkrings- och militärskadelagen, uppgifter om primärtid för dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, uppgifter om ärenden som är under utredning på Pensionsskyddscentralen

Informationsflödet inom arbetspensionssystemet

de emottagna uppgifterna sänder Pensionsskyddscentralen meddelanden till vederbörande pensionsanstalter för eventuella åtgärder.

Informationstjänsten

De försäkrade får arbetspensionsutdrag av arbetspensionsanstalterna eller Pensionsskyddscentralen. Utdraget innehåller en uppskattning av hur stor mottagarens framtida pension blir, och en förteckning över hans anställningsförhållanden och företagarperioder. Med hjälp av utdraget kan arbetstagaren kontrollera att alla anställningar som berättigar till arbetspension har registrerats rätt. Uppdagade brister hjälper Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna att övervaka att arbetsgivarna uppfyller sin försäkringskyldighet. Pensionsskyddscentralens egna register och samarbetet med andra registerförande myndigheter säkrar att den intjänade pensionen beräknas rätt och att pensionsutbetalningen baserar sig på riktiga uppgifter.

Arbetspensionsuppgifterna i Pensionsskyddscentralens datalager behövs av många instanser. Uppgifterna har i första hand samlats för handläggningen av arbetspensionsärenden, och därför måste det alltid finnas lagliga grunder för att uppgifter skall utlämnas för andra ändamål. Sådana specialbestämmelser finns i ett flertal lagar. Enligt dem lämnas vissa uppgifter till Folkpensionsanstalten

och bl.a. olycksfallsförsäkringsbolagen, Utbildnings- och avgångsbidragsfonden, kommunernas socialmyndigheter och i särskilda fall också andra myndigheter.

Uppgifterna i Pensionsskyddscentralens datalager utgör också basen för arbetspensionsstatistiken. PSC har också statistiksamarbete med Folkpensionsanstalten. Tack vare gott samarbete mellan de olika pensionssystemen har Finland exceptionellt noggrann och heltäckande statistik över alla pensionsärenden. Den utgör ett basmaterial för socialpolitisk och ekonomisk forskning både inom Pensionsskyddscentralen och många andra inrättningar.

Clearing-central

Pensionsskyddscentralen sköter om clearing av försäkringsansvaren mellan arbetspensionsanstalterna inom den privata sektorn. Principen om sista försäkrare och det faktum att pensionsanstalterna gemensamt ansvarar för en betydande del av pensionskostnaderna medför ett behov att reda ut varje pensionsanstalts andel av de pensioner som betalas. På basis av utredningarna debiterar eller krediterar Pensionsskyddscentralen varje pensionsanstalt.

Informationssystemen

Pensionssystemets informationslogistik ställer höga krav på de informationssystem som skall han-

tera den. Informationssystemen byggs som bäst om så att all handläggning inom kort kan ske i realtid. Datakommunikationen mellan parterna blir meddelandebaserad. Alla som är med i nätverket måste samtidigt bygga om sina system för att samarbetet skall löpa friktionsfritt. Informationssystemen har byggts upp så att förmedlingen av uppgifter mellan pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen i huvudsak sker genom kommunikation mellan datasystemen. Uppgifter förmedlas till Pensionsskyddscentralen huvudsakligen på samma gång som de matas in och behandlas i pensionsanstaltens egna informationssystem.

Utbildningstjänster

Utbildning för pensionsanstalterna

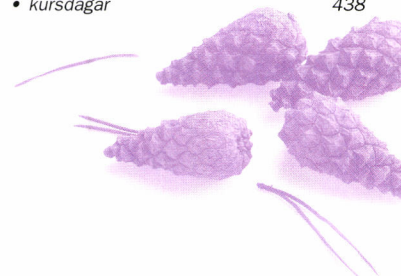
• kurser	52
• deltagare	2 198
• kursdagar	2 344

Utbildning för FPA

• kurser	71
• deltagare	1 171
• kursdagar	1 162

Andra sammanslutningar (bl.a. arbetskrafts- och socialförvaltningen)

• kurser	29
• deltagare	778
• kursdagar	438

Pensionsskyddscentralens organisation

Representantskapet

Styrelsen

Verkställande direktör

Matti Uimonen

Vice verkställande direktör

Seppo Pietiläinen

Juridiska avdelningen

Helena Tapio

Rådgivnings- och övervakningsavdelningen

Leena Lietsala

Pensionsnämndens beredningsbyrå

Maija Vuonokari

Planeringsdirektör

Markku Hänninen

Planerings- och kalkylavdelningen

Bo Lundqvist

Statistikavdelningen

Mikko Pellinen

Forskningsavdelningen

Mikael Forss

Direktör

Kari Nieminen

Administrativa avdelningen

Anu Ronkainen

Pensionsystemavdelningen

Riitta Lindström

Systemutvecklingsavdelningen

Jorma Nieminen

Personal- och utbildningsavdelningen

Seija Kausto

Informationsavdelningen

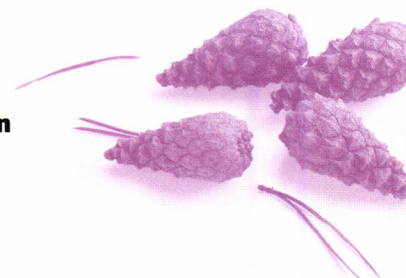
Pirkko Jääskeläinen

Personalen

Anställda	327
Kvinnor/män	255/72
Medelålder	46,3
Tjänsteår	17,7
Omsättning %	5
Index för arbetsförmåga	42,2
Sjukfrånvaro %	3,3

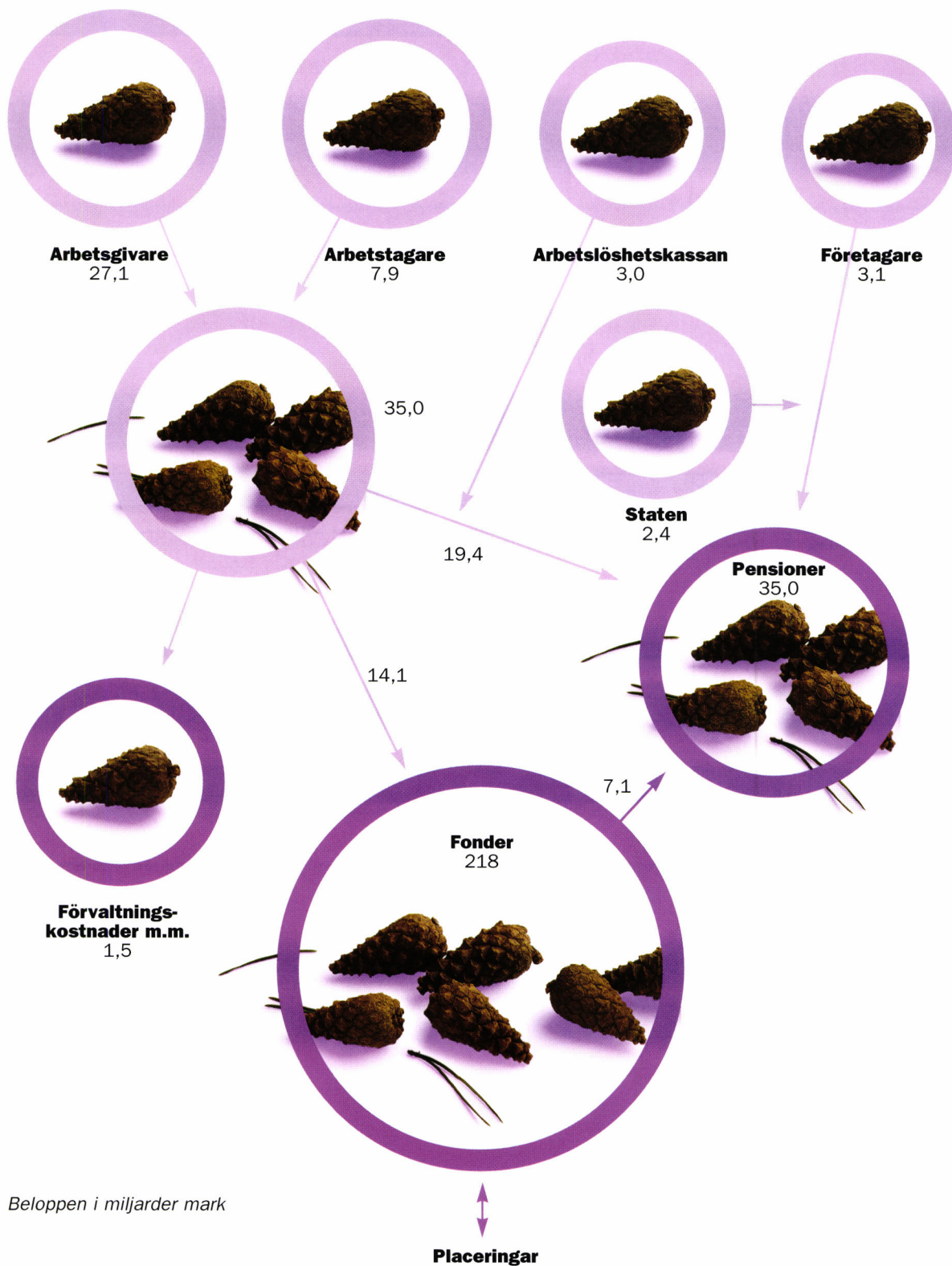
Resultaträkning (mmk)	
Förvaltningskostnader	163,9
- löner utan sociala kostnader	56,9
- utbildning	2,1
- företagshälsovård	0,8
- sjukdagar utan sociala kostnader	1,3
- övriga personalkostnader	18,5

- En hög grundutbildning och långvariga anställningar är kännetecknande för de anställda på Pensionsskyddscentralen. Hela 43 procent av personalen har högskoleutbildning.
- De anställda har deltagit i kurser och utvecklingsseminarier. Utbildningsdagarna har fördelats på olika områden enligt följande:
37 % ADB
26 % pensionsförsäkring
16 % utveckling av arbetsgemenskapen
14 % språk
- Varje anställd deltog i genomsnitt i 8,9 utbildningsdagar.
- Pensionsskyddscentralen har en egen plan för främjande av personalens arbetsförmåga. Ett nytt inslag i verksamheten var kurser i konditionsfrämjande syfte på Rehabiliterings- och motionscentrum Peurunka.

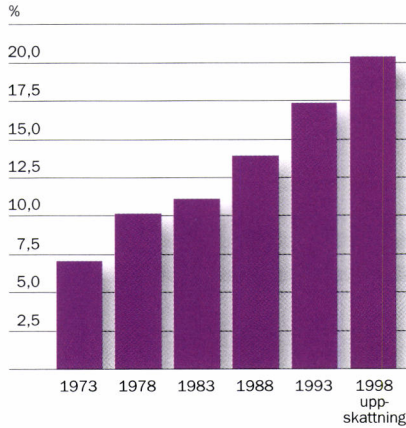
Arbetspensionspengarna i omlopp

DEN PRIVATA SEKTORN

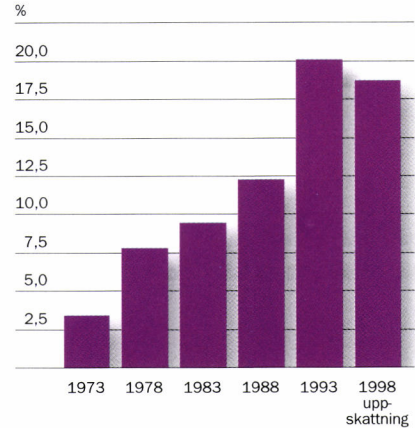

Statistik över arbetspensionssystemet

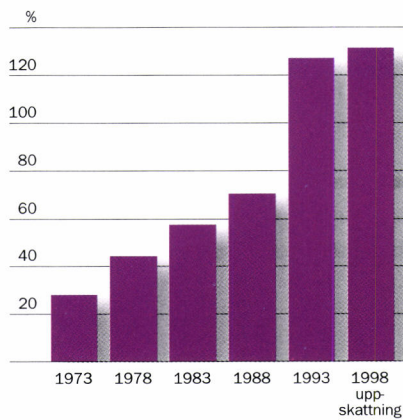
Premieinkomsten i procent av lönesumman inom den privata sektorn

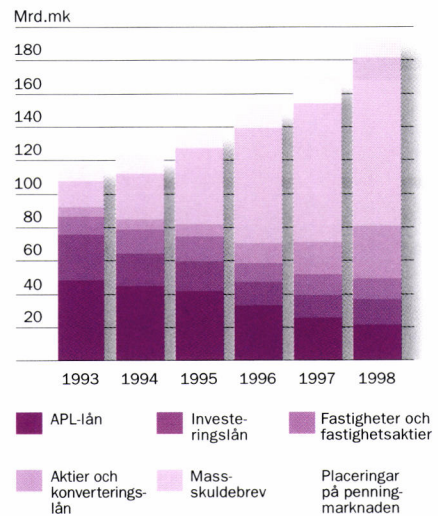
Pensionsutgiften i procent av lönesumman inom den privata sektorn

APL-, KAPL- och KoPL-fonderna i procent av motsvarande lönesumma

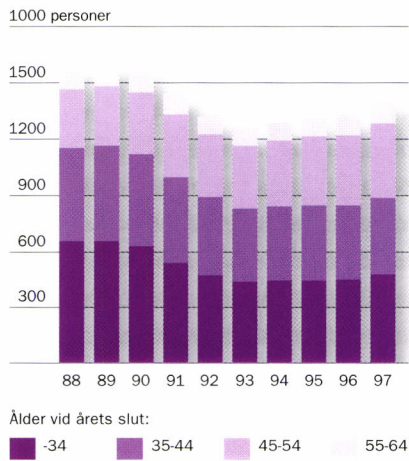
Arbetspensionsanstaltarnas placeringsbestånd

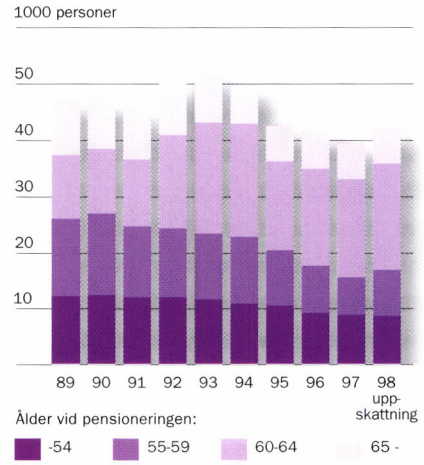
I siffrorna ingår pensionsförsäkringsbolagens, LEL Arbetspensionskassans och Sjömanspensionskassans placeringsbestånd.

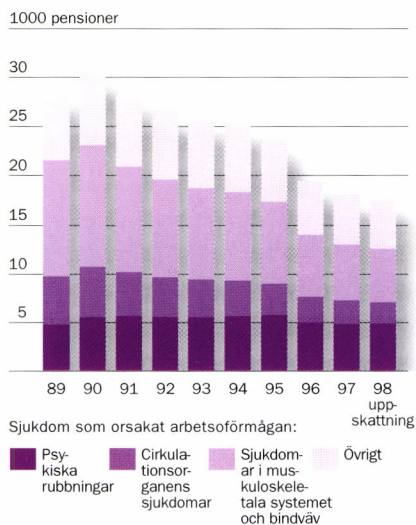
Anställda inom den privata sektorn vid årets slut

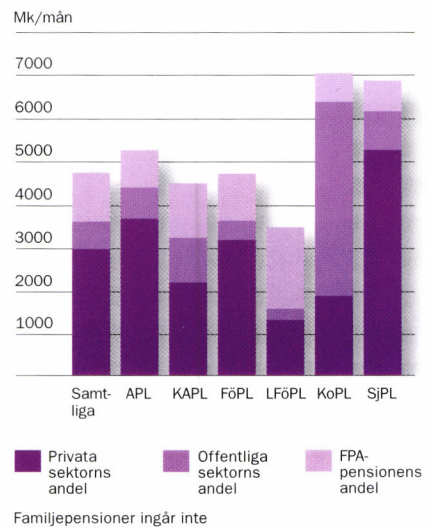
Nypensionerade inom den privata sektorn

Nya invalidpensioner inom den privata sektorn

Genomsnittlig totalpension vid slutet av 1997

Pensionsanstalternas verksamhet

		APL	KAPL	KoPL	SjPL	FöPL	LFöPL	TOTALT
Pensionsanstalter	31.12.	55	1	1	1	10	1	63
Försäkrade	31.12.	1100000	150000	25000	7000	155000	115000	1450000
Pensioner	31.12.	608500	152900	770	8300	87700	227800	1086000
Nybeviljade pensioner antal		51500	12000	200	550	7000	12000	83250
Premieinkomst milj.mk		32250	2190	290	285	2320	755	38090
Pensionsutgift milj.mk		25275	3495	16	418	3005	2820	35030
Ansvarsskuld milj.mk	31.12.	195220	18640	520	2190	930	125	217625
Medelpension mk/mån	31.12.	3503	1911	1823	5154	2865	1032	2713

Antal pensioner 31.12.

	1994	1995	1996	1997	1998
Ålderspensioner	548000	565000	580000	594000	605300
Invalidpensioner	234000	233000	226000	218000	211200
Arbetslöshetspensioner	41300	37500	39600	42900	47500
Deltidspensioner	1280	1916	2347	2796	4870
Familjepensioner	198000	204000	210000	215000	217000
Totalt	1022000	1042000	1057000	1072000	1086000

Pensionsutgiften, milj.mk

	1994	1995	1996	1997	1998
Ålderspensioner	14680	15780	16940	18070	19220
Invalidpensioner	9010	9280	9440	9280	9080
Arbetslöshetspensioner	1780	1790	1840	2070	2390
Deltidspensioner	36	64	84	100	132
Familjepensioner	3580	3740	3910	4060	4210
Totalt	29090	30660	32210	33580	35030

I alla siffror ingår också registrerat tilläggspensionsskydd. Alla siffror för 1998 är uppskattningar.

Meddelanden

Christina Lindell.

Pensions are not the solution to the unemployment problem. Analysis of the suggested introduction of lower retirement ages as a measure against unemployment. (Pension är ingen lösning på arbetslöshetsproblemet.) Eläketurvakeskus. Rapportteja 1998:10

Seppo Karisalmi, Pirjo Tuuli.

Työssä jatkaminen ja työelämän laatu. (Arbeta vidare – sambandet med arbetslivets kvalitet). Eläketurvakeskus. Rapportteja 1998:11

Eila Tuominen, Raili Hyrkkänen.

Työurat ja eläketurva työyhteiskunnan murroksessa. (Arbetskarriärer och pensionskydd i arbetssamhällets brytning). Eläketurvakeskus. Rapportteja 1998:12

Teivo Pentikäinen.

Ikääntymisongelma ja sen ratkaisu. Suuri yhteiskunnallinen haaste. (Den åldrande befolkningen - problemet och dess lösning.) Eläketurvakeskus. Rapportteja 1998:13

Red. Tarja Tuomisto.

Suomen yksityisen sektorin työeläkejärjestelmä. (Den privata sektorns arbetspensionssystem i Finland) Eläketurvakeskus. Rapportteja 1998:14

Papers

Tuula Lempiäinen.

Maksun tasaososan määrittäminen TEL:n mukaisessa lisäeläkevakuutuksessa. (Fastställandet av premiens utjämningsdel i tilläggspensionsförsäkring enligt APL) Eläketurvakeskus. Monisteita 1998:24

Raija Gould, Heidi Nyman.

Työkyvyttömyyseläkeratkaisu 1990 - 1997. (Avgörandena om invalidpension 1990-1997) Eläketurvakeskus. Monisteita 1998:25

Forskningsrapporter

Mikael Forss, Jukka Lassila, Bo Lundqvist, Janne Salonen, Tarmo Valkonen.

Eläketurvan rahoitus ja ulkoiset shokit. Dynaaminen tasapainotarkastelu osittaiseen ALV- tai pääomakantaverorahoitukseen siirtymisestä ja eläkerahoituksen toiminnasta korko- tai vientikysyntäshokissa. (Finansieringen av pensionerna och externa chocker.) Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1998:1

Heikki Niemelä, Kari Salminen, Jussi Vanamo.

Sosiaalinen modernisaatio Euroopan reuna-alueilla. Sosiaaliturvan muotoutuminen Espanjassa ja Suomessa. (Den sociala modernisationen i Europas randområden.) Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1998:2

Översikter

Sini Laitinen-Kuikka, Jarna Bach.

Eläkkeistä ulkomailla: Japani, Kanada, USA. (Pensioner utomlands: Japan, Canada, USA). Eläketurvakeskus. Katsauksia 1998:1.

Christina Lindell.

Eläkkeistä ulkomailla: ajankohtaista Ruotsin eläkeuudistuksesta. (Aktuellt om pensionsreformen i Sverige). Eläketurvakeskus. Katsauksia 1998:2

Jarna Bach, Marjukka Hietaniemi, Marja-Leena Seppälä, Heli Ovaskainen.

Eläke- ja muun sosiaaliturvan kehittäminen. (Utvecklingen av pensionskyddet och den övriga sociala tryggheten). Eläketurvakeskus. Katsauksia 1998:3

Reijo Laatumen.

Eläketurva Suomessa vuonna 1997. (Pensionskyddet i Finland 1997) Eläketurvakeskus. Katsauksia 1998:4

Reijo Laatumen.

Eläkemenoennuste vuodelle 1998. (Pensionsutgiften, prognos för år 1998). Eläketurvakeskus. Katsauksia 1998:5

Sini Laitinen-Kuikka.

Eläkkeistä ulkomailla: Iso-Britannia, Ranska, Saksa. (Pensioner utomlands: Storbritannien, Frankrike, Tyskland). Eläketurvakeskus. Katsauksia 1998:6

Aila Ahonen, Majjaliisa Takanen.
Eläke- ja muun sosiaaliturvan kehittäminen. (Utvecklingen av pensionsskyddet och den övriga sociala tryggheten). Eläketurvakeskus. Katsauksia 1998:7

Reijo Laatonen.

Kansainvälistä vertailutietoa eläketurvasta: eläkevakuutusmaksut eräissä Euroopan maissa. (Pensionsförsäkringsavgifterna i några länder i Europa). Eläketurvakeskus. Katsauksia 1998:8

Statistik

Kuukausitilastoja yksityisen sektorin eläkkeistä (Månadsöversikt)

Neljännesvuositietoja yksityisen sektorin eläkkeistä (Kvartalsöversikt)

Työeläkejärjestelmän tilastollinen vuosikirja, osat I ja II (Årsöversikt I och II)

Yksityisen sektorin työeläkejärjestelmän aluetilasto (Regional statistik)

Yritysten työeläkemaksut (Företagens arbetspensionspremier)

Suomen työeläkkeensaajat vuonna 1997 (Arbetspensionstagarna i Finland, i samarbete med Kommunernas pensionsförsäkring och Statskontoret)

Tilasto Suomen eläkkeensaajista (Statistik över pensionstagarna i Finland, i samarbete med FPA)

Tilasto Suomen eläkkeensaajista kunnittain (Statistik över pensionstagarna kommunvis, i samarbete med FPA)

Taskutilasto/Fickstatistik/Pocket statistics

Työeläkejärjestelmän kuntoutustilasto (Statistik över rehabilitering)

Työeläkelaitosten itseoikaisutilasto (Statistik över självrättelser)

Työkyvyttömyyseläkkeiden ratkaisutilasto (Statistik över avgöranden om invalidpensioner)

Suomen ulkomaille maksetut työeläkkeet (Finska arbetspensioner som betalats utomlands)

Broschyer

Työntekijän eläke/Arbetstagarens pension

Yrittäjän eläke/Företagarens pension

LEL:n soveltamisala

Eläketurvakeskus kouluttaa: kurssiluettelo (PSC:s kurskatalog) Eläketurvakeskuksen julkaisuja: julkaisuluettelo (PSC:s publikationer)

Yhteisellä asialla: ETK:n esittely (Presentation av PSC)

Työkomennus ulkomaille/Utsänd utomlands (i samarbete med FPA)

Tidskrifter

Työeläke 1-5

Arbetspension 1-2

Korvamerkki 1

Pensionsnämndens verksamhetsberättelse 1998

Pensionsnämnden är första besvärinstans för ärenden som gäller den privata sektorns arbetspensioner. Pensionsnämndens beslut kan överklagas hos försäkringsdomstolen som är högsta besvärinstans.

Pensionsnämndens verksamhet regleras av bestämmelser i förordningen om pension för arbetstagare (APF) och av pensionsnämndens arbetsordning som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

Pensionsnämnden består av en ordförande med uppdraget som huvudsyssla, tre vice ordförande och 20 egentliga medlemmar och deras 20 personliga ersättare. Medlemmarna och vice ordförandena har uppdraget som bisyssla. De utnämns av social- och hälsovårdsministeriet för tre år i sänder. Vid verksamhetsårets slut hade pensionsnämndens kansli 23 heltidsanställda tjänstemän.

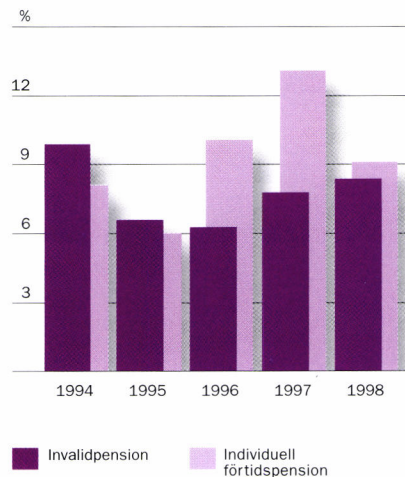
Besvären behandlades 1998 liksom tidigare av fyra divisioner med sex medlemmar i varje division. Divisionerna sammanträdde 175 gånger och avgjorde mellan 14 och 60 besvär per sammanträde.

Pensionsnämnden sammanträdde i plenum en gång år 1998. Förvaltningsdivisionen som behandlar pensionsnämndens förvaltningsärenden sammanträdde sju gånger under verksamhetsåret.

Antalet besvär och beslut

Pensionsnämnden tog emot 4 307 besvär under verksamhets-

Ändringar av bedömningen av arbetsförmågan

året. Det var 236 besvär, dvs. ca fem procent, mindre än året innan. I slutet av året var 941 ärenden anhängiga, vilket var 200 färre än året innan.

År 1998 fattade pensionsnämnden beslut i 4 502 ärenden, vilket var 446 färre än föregående år. Av besluten gällde 3 522 eller 78 procent bedömningen av arbetsförmågan. Besluten som gällde traditionell invalidpension var 3 058 till antalet, dvs. 147 flera än året innan. Antalet beslut som gällde individuell förtidspension var 464, vilket var 46 färre än föregående år.

57 procent av de avgjorda ärendena gällde APL. Den näst största gruppen av ärenden, dvs. 29 procent, gällde LFöPL och FöPL. Två procent av besluten gällde avträdelssystemen. Den minsta gruppen av beslut, mindre än en procent, gällde SjPL och KoPL.

Under verksamhetsåret var den genomsnittliga handläggningstiden för alla ärenden 3,3 månader. Den genomsnittliga handläggningstiden för ärenden som gällde bedömning av arbetsförmågan var 3,1 månader. Handläggningstiderna var desamma som året innan.

Ändringar av pensionsanstalternas beslut

År 1998 ändrade pensionsnämnden beslutet till ändringssökandens förmån i nästan vart tionde fall (9,0 procent, -97: 8,3). Andelen ärenden som återförvisades till pensionsanstalterna för ny behandling var 5,0 procent. Av de ärenden som gällde bedömning av arbetsförmågan ändrades 8,5 procent (-97:8,6) och återförvisades 5,3 procent.

Helsingfors den 23 februari 1999

Timo Havu
Ordförande

Pirjo Åkesson
Kanslichef

M e d l e m m a r n a i p e n s i o n s n ä m n d e n

Presidiet

Vicehäradshövding Timo Havu,
ordförande
Biträdande avdelningschef Tuulikki Haikarainen,
vice ordförande
Regeringsrådet Veikko Liuksia,
vice ordförande
Vicehäradshövding Heikki T. Hämäläinen,
vice ordförande

Sakkunnigmedlemmar

Jurist Ulla Miettinen
Biträdande avdelningschef Matti Toiviainen
Medicine och kirurgie doktor Jarmo Vuorinen

Specialistläkaren i psykiatri Anna Savela
Docent Heikki Takkunen
Medicine och kirurgie doktor Pentti Ristola

Representanter för arbetsgivarna

Vicehäradshövding Markus Äimälä
Juris kandidat Johan Åström
Juris kandidat Jukka Karhu
Vicehäradshövding Mikko Nyssölä

Representanter för arbetstagarna

Lönesekreterare Veikko Ahvonen
Ombudsman för avtalsfrågor Vuokko Väänänen
Socialpolitisk sekreterare Kajja Kallinen
Socialsekreterare Veikko Simpanen

Representanter för lantbruksföretagarna

Juris kandidat Sirpa-Liisa Venesjärvi t.o.m. 22.4.1998
Juris kandidat Ilkka Ojala fr.o.m. 23.4.1998

Polities licentiat Kaarina Knuuti t.o.m. 22.4.1998
Agronom Ilpo Mattila fr.o.m. 23.4.1998

Agronom Antti Huhtamäki
Agrolog Johannes Ijäs

Representanter för företagarna

Verkställande direktör Tiina Oksala-Leino
Vicehäradshövding Risto Tuominen

Suppleanter

Juris kandidat Jukka Laukkanen
Filosofie kandidat Heikki Peltola
Medicine och kirurgie doktor, specialistläkaren i ortopedi
Jan-Magnus Björkenheim
Medicine och kirurgie doktor Antero Leppävuori
Docent Ilkka Torstila
Specialistläkaren i inre medicin Raine Jussila

Diplomingenjör Rauno Toivonen
Vicehäradshövding Hannu Rautiainen
Vicehäradshövding Riitta Wärn
Juris kandidat Timo Höykinpuro

Socialpolitisk sekreterare Sinikka Näätsaari
Jurist Janne Metsämäki
Arbetslöshetskassedirektör Seppo Niininen
Jurist Markku Kojo

Vicehäradshövding Risto Airikkala

Agrolog Tage Ginström

Agronomie- och forstmagister Risto Artjoki
Agronom Bjarne Westerlund

Enhetsdirektör Pekka Kähkönen
Direktör Tauno Jalonen

Bokhållargatan 3, Helsingfors
00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
Telefon (09) 1511
Fax (09) 148 1172
www.etk.fi